

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Warszawie

LWA – 4101-016-13/2013
P/13/182

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Warszawie
ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa
T +48 22 444 57 72, F +48 22 444 57 62
lwa@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/13/182 – Realizacja obowiązków z zakresu zapewnienia bezpieczeństwa w budynkach użyteczności publicznej w Warszawie
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie
Kontroler	Jarosław Pasztaleniec, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 87688 z 17 września 2013 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Akademia Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie ¹ , ul. Marymoncka 34, 00-968 Warszawa
Kierownik jednostki kontrolowanej	Dr hab. prof. AWF Andrzej Mastalerz, Rektor AWF ² . (dowód: akta kontroli str. 3-5)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości³ realizację przez AWF obowiązków związanych z utrzymaniem pięciu budynków objętych kontrolą⁴ w należytym stanie techniczno-użytkowym w latach 2011–2013 (do czasu zakończenia kontroli). Jednocześnie ocenia negatywnie realizację obowiązków w zakresie ochrony przeciwpożarowej w tym samym okresie.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Jednostka użytkowała budynki zgodnie z przeznaczeniem oraz przeprowadzała w wymaganych terminach i zakresach kontrole ich stanu technicznego, z wyjątkiem niedokonania pomiarów ochrony przeciwporażeniowej i pomiarów stanu izolacji instalacji elektrycznej budynku głównego, akademika męskiego, hali gier i pływalni oraz przeglądów instalacji gazowej budynku głównego.

Stan techniczny akademika męskiego nie zagrażał bezpieczeństwu przebywających w nim osób, co potwierdziła kontrola przeprowadzona przez Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego⁵. Jednocześnie AWF nie realizował wszystkich zaleceń wynikających z przeprowadzonych przeglądów, co – choć nie wpływało bezpośrednio na powstanie zagrożenia dla bezpieczeństwa przebywających w nim osób – prowadzi do pogarszania właściwości użytkowych i sprawności technicznej budynków.

W sposób nierzetelny realizowano obowiązki z zakresu zapewnienia ochrony przeciwpożarowej. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły: niedokonywania sprawdzenia warunków ewakuacji dla budynków objętych kontrolą; nieopracowania instrukcji bezpieczeństwa pożarowego dla budynku głównego i pływalni; niepoddawania okresowej aktualizacji instrukcji bezpieczeństwa pożarowego dla akademika męskiego, hali lekkoatletycznej oraz hali gier; nierzetelnego sporządzenia instrukcji bezpieczeństwa pożarowego akademika męskiego; niezapewnienia spełniania przez hydranty przeciwpożarowe zewnętrzne wymagań

¹ Dalej także „AWF” lub „Akademia”.

² Do 16 kwietnia 2012 r. rektorem AWF była dr hab. prof. AWF Alicja Przyłuska-Fischer.

³ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

⁴ Badaniem objęto budynek główny, internat męski-akademik, halę lekkoatletyczną, halę gier oraz pływalnię. Szczegółowym oględzinom poddano budynek internatu męskiego-akademika dalej zwanego akademikiem męskim.

⁵ Do oględzin stanu technicznego wybrano jeden z pięciu budynków objętych kontrolą NIK. Stan stwierdzony na podstawie oględzin dokonanych w ramach kontroli przeprowadzonej przez PINB 3 października 2013 r. na zlecenie NIK.

wydajności oraz ciśnienia hydrodynamicznego; niewykonania przeglądów i czynności konserwacyjnych instalacji elektrycznej, instalacji odgromowej, przeciwpożarowego wyłącznika prądu i instalacji oświetlenia awaryjnego oraz niepodłączenia systemu sygnalizacji pożarowej akademika męskiego do monitoringu PSP.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Funkcjonujące rozwiązania organizacyjne mające na celu zapewnienie skutecznej realizacji obowiązków dotyczących zapewnienia bezpieczeństwa technicznego i pożarowego budynków AWF

Opis stanu faktycznego

1.1. W Warszawie nieruchomości użytkowane przez AWF⁶ zlokalizowane są na terenie o pow. 58,6 ha przy ul. Marymonckiej, Dewajtis, Podleśnej i Łomiańskiej położonym na działkach ewidencyjnych nr 1 obręb 7-04-01, 3/1 obręb 7-09-03, nr 13 obręb 7-09-04 oraz nr 18 obręb 7-09-04. Nieruchomości te są własnością AWF.

W skład kompleksu nieruchomości wchodzi 29 obiektów budowlanych będących budynkami, w tym 23 budynki użyteczności publicznej. Szczegółową kontrolą w zakresie realizacji obowiązków związanych z utrzymywaniem obiektów budowlanych w należyтым stanie techniczno-użytkowym oraz obowiązków w zakresie ochrony przeciwpożarowej objęto: budynek mieszkalny, akademik męski wybudowany w 1930 r., o powierzchni ogólnej 7,0 tys. m² i kubaturze 23,0 tys. m³ oraz cztery obiekty pełniące funkcje dydaktyczno-sportowe:

- budynek główny wybudowany w 1930 r. o powierzchni ogólnej 14,5 tys. m² i kubaturze 47,1 tys. m³,
- hala lekkoatletyczna wybudowana w 1930 r. o powierzchni ogólnej 12,0 tys. m² i kubaturze 39,6 tys. m³,
- hala gier wybudowana w 1973 r. o powierzchni ogólnej 6,1 tys. m² i kubaturze 20,0 tys. m³,
- pływalnia wybudowana w 1950 r. o powierzchni ogólnej 5,1 tys. m² i kubaturze 16,8 tys. m³.

Oględzinom w zakresie stanu technicznego budynku oraz ochrony przeciwpożarowej poddano akademik męski.

(dowód: akta kontroli str. 6-32, 224-225, 235-240)

1.2. Administracją i gospodarką Akademii kieruje Kanclerz, który podejmuje również czynności związane z jej mieniem, w tym związane z bieżącą eksploatacją składników mienia i utrzymaniem ich w stanie niepogorszonym⁷.

Zadaniami w zakresie zapewnienia i nadzorowania przestrzegania przepisów prawa związanych z eksploatacją urządzeń, budynków i budowli, w szczególności w zakresie przepisów ustawy Prawo budowlane, zajmował się Dział Konserwacji i Remontów, podległy Zastępcy Kanclerza ds. Technicznych, natomiast Sekcja Przygotowania, Nadzoru i Rozliczania Inwestycji i Remontów brała udział w sporządzaniu planów inwestycyjnych, modernizacyjnych i remontowych, przygotowywała, nadzorowała i realizowała procesy remontowe oraz kompletowała i archiwizowała dokumentację techniczną⁸.

⁶ AWF jest również zarządcą Ośrodka Sportów Wodnych w Pięknej Górze koło Giżycka oraz Wydziału Wychowania Fizycznego i Sportu w Białej Podlaskiej

⁷ Zgodnie z § 109 pkt 1 oraz 2 Statutu AWF uchwalonego przez Senat 21 lutego 2012 r.

⁸ Na podstawie § 8 załącznika nr 2 do regulaminu organizacyjnego wprowadzonego zarządzeniem Rektora AWF Nr 31/2010/2011 z 27 kwietnia 2011 r.

Struktura organizacyjna AWF⁹ w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa budynków została zmieniona 22 kwietnia 2013 r.¹⁰ i zadania te przejęło Biuro Eksploatacji Obiektów podległe Zastępcy Kanclerza. Do jego zakresu działania należało m.in. zapewnienie i nadzorowanie przestrzegania przepisów związanych z eksploatacją urządzeń, budynków i budowli, w szczególności w zakresie przepisów ustawy Prawo budowlane, zapewnienie i nadzorowanie bezpieczeństwa użytkowania i właściwej eksploatacji nieruchomości AWF, prowadzenie całości spraw związanych z funkcjonowaniem oraz bieżącą konserwacją infrastruktury technicznej, przygotowanie, realizacja i rozliczanie prac konserwacyjnych i remontowych oraz kompletowanie i archiwizowanie dokumentacji technicznej¹¹.

(dowód: akta kontroli str. 33-86, 260-262)

Do zadań samodzielnego stanowiska ds. BHP i ppoż. należało m.in. szkolenie pracowników AWF w zakresie ochrony przeciwpożarowej, organizacja i nadzór ochrony przeciwpożarowej, rozmieszczenie instrukcji i znaków ewakuacyjnych oraz nadzór nad zapewnieniem bezpieczeństwa użytkowania obiektów AWF¹²

(dowód: akta kontroli str. 79, 263)

1.3. W regulaminie organizacyjnym przewidziano stanowiska: kontrolera wewnętrznego, które okresie objętym kontrolą pozostawało nieobsadzone z powodu braku środków finansowych oraz audytora wewnętrznego. Audytor wewnętrzny w latach 2011–2013 nie planował oraz nie realizował zadań audytowych w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa w budynkach AWF. Do Akademii nie były kierowane wnioski i skargi dotyczące stanu technicznego oraz bezpieczeństwa pożarowego budynków.

(dowód: akta kontroli str. 72, 87-113)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Uwagi dotyczące
badanej działalności

W AWF dokonano podziału zadań mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa technicznego i pożarowego budynków. Nie zapewniło to jednak ich skutecznej realizacji na co wskazują stwierdzone w wyniku kontroli nieprawidłowości opisane w pkt. 2 i 3 wystąpienia. Ustalone w regulaminie organizacyjnym z 27 kwietnia 2011 r. zakresy kompetencji Działu(...) i Sekcji(...) w praktyce wzajemnie pokrywały się, w szczególności w odniesieniu do zadań związanych z administrowaniem budynkami, w tym z zapewnieniem w nich bezpieczeństwa technicznego. W ocenie NIK sytuacja taka przyczyniała się do nieprawidłowości stwierdzonych w pkt. 2 niniejszego wystąpienia pokontrolnego, co potwierdził w swoich wyjaśnieniach Kanclerz Akademii. Dopiero w regulaminie organizacyjnym z 22 kwietnia 2013 r. zadania ww. jednostek organizacyjnych zostały przypisane jednej komórce organizacyjnej, tj. Biuru Eksploatacji Obiektów.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹³ działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

⁹ W regulaminie organizacyjnym wprowadzonym zarządzeniem Rektora Nr 65/2012/2013

¹⁰ Dział Konserwacji i Remontów, Sekcja Przygotowania, Nadzoru i Rozliczania Inwestycji i Remontów oraz stanowisko Kanclerza ds. Technicznych zostały zlikwidowane.

¹¹ Zgodnie z § 3 pkt 2 załącznika Nr 2 do Regulaminu organizacyjnego AWF ustanowionego zarządzeniem Nr 65/2012/2013 Rektora AWF z 22 kwietnia 2013 r.

¹² Zgodnie § 6 ww. załącznika Nr 2.

¹³ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen częściowych: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

2. Ocena realizacji obowiązków związanych z utrzymaniem obiektów budowlanych w należyłym stanie techniczno-użytkowym

2.1 Kontrole stanu technicznego budynku

Opis stanu faktycznego

2.1.1. W latach 2011–2012 trzy z pięciu budynków: akademik męski, hala gier i pływalnia były poddane dwukrotnie rocznym kontrolom okresowym, o których mowa w art. 62 ust.1 pkt 1 lit. a-c ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane¹⁴. Budynek główny nie został w tych latach poddany rocznym kontrolom okresowym w pełnym zakresie, tj. nie przeprowadzono badania instalacji gazowej, co było niezgodne z art. 62 ust. 1 pkt 1 lit. c ustawy Prawo budowlane.

Budynek hali lekkoatletycznej, jako budynek o powierzchni zabudowy przekraczającej 2 000 m², został poddany w latach 2011–2013 sześciokrotnie kontroli stanu technicznego na podstawie art. 62 ust. 1 pkt 3 ustawy Prawo budowlane.

(dowód: akta kontroli str. 114-191)

We wszystkich budynkach objętych kontrolą zostały przeprowadzone pięcioletnie kontrole stanu technicznego i przydatności do użytkowania (wrzesień i październik 2012 r.), o których mowa w art. 62 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo budowlane. Kontrole te nie obejmowały badania urządzenia piorunochronnego, zostało ono bowiem wykonane wcześniej, w kwietniu 2010 r. W jego wyniku stwierdzono nieprawidłowości w odniesieniu do dwóch obiektów (budynek główny, pływalnia), skutkujące uznaniem urządzenia w całości za niezgodne z obowiązującymi przepisami.

(dowód: akta kontroli str. 114-116, 134-136, 148-150, 164-166, 177-179)

W budynkach: głównym, akademiku męskim, hali gier i pływalni w ramach przeprowadzonej kontroli pięcioletniej nie dokonano pomiarów ochrony przeciwporażeniowej i pomiarów stanu izolacji instalacji elektrycznej wbrew art. 62 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo budowlane.

(dowód: akta kontroli str. 114-116, 134-136, 148-150, 164-166, 177-179)

Kanclerz Włodzimierz Cygański wyjaśnił, że przyczyną niewykonania ww. pomiarów był brak jasnych zakresów kompetencji poszczególnych komórek organizacyjnych oraz brak komunikacji i wymiany informacji nimi, co zostało naprawione poprzez wprowadzenie nowej struktury organizacyjnej w regulaminie organizacyjnym z kwietnia 2013 r. oraz zmianę obsady personalnej dotychczasowego pionu technicznego. Ponadto istotnym uwarunkowaniem były ograniczone środki finansowe AWF, co spowodowane było zmniejszającym się poziomem dotowania AWF oraz robót dodatkowych dotyczących przebudowy Wydziału Rehabilitacji i Akademika Żeńskiego. Kanclerz wyjaśnił również, że AWF zleci w 2014 r. wykonanie niezbędnych badań i kontroli instalacji elektrycznych i piorunochronnych.

(dowód: akta kontroli str. 255-257, 264-267)

Wszystkie dokonane w latach 2011–2013 kontrole stanu technicznego budynków, przewodów kominowych, instalacji elektrycznych przeprowadzały osoby posiadające, zgodnie z art. 62 ustawy Prawo budowlane, uprawnienia w odpowiednich specjalnościach.

(dowód: akta kontroli str. 114-116, 134-136, 148-150, 164-166, 177-179)

2.1.2. W latach 2011–2013 (do czasu zakończenia kontroli) budynki nie były poddane czynnikom zewnętrznym związanym z działaniem sił człowieka lub natury,

¹⁴ Dz.U. z 2013 r., poz. 1409. Dalej: ustawa Prawo budowlane.

o których mowa w art. 61 pkt 2 ustawy Prawo budowlane, a tym samym nie wystąpiły przesłanki uzasadniające przeprowadzenie kontroli ich bezpiecznego użytkowania, o której mowa w art. 62 ust. 1 pkt 4 tej ustawy. Budynki objęte kontrolą nie były wyposażone w kotły.

(dowód: akta kontroli str. 114-116, 134-136, 148-150, 164-166, 177-179)

2.1.3. W przeprowadzonych kontrolach stanu technicznego budynków, instalacji elektrycznej oraz kontrolach instalacji kominowej nie stwierdzono nieprawidłowości mogących stanowić zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi. W protokołach z kontroli okresowych stwierdzano natomiast szereg innych uszkodzeń lub braków niezagrażających bezpośrednio życiu lub zdrowiu ludzi, zalecając ich usunięcie, np. dokonanie napraw tynku i gzymsów hali lekkoatletycznej, wymianę instalacji wod.-kan. oraz elektrycznej budynku głównego, remont dachu pływalni i hali lekkoatletycznej. Zaleceń tych nie wykonywano.

Jak wyjaśnił Kanclerz, przyczynami nierealizowania zaleceń wynikających z kontroli stanu technicznego budynków był niewystarczający stan środków finansowych. AWF występował w latach 2011–2013 do Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego m.in. o środki na przebudowę hali lekkoatletycznej, przebudowę dachu i naprawę elewacji pływalni, poprawę stanu technicznego sieci wodociągowej i zaopatrzenia w wodę, jednak w sytuacji nieprzyznania środków nie miał możliwości realizacji wszystkich zaleceń wynikających z kontroli stanu technicznego budynków.

(dowód: akta kontroli str. 114-116, 134-136, 148-150, 164-166, 177-179, 192-223)

2.1.4. W latach 2011–2013 planowane nakłady na remonty, konserwację i modernizację wszystkich budynków użyteczności publicznej AWF wynosiły: 4 536,0 tys. zł w 2011 r., 9 200,4 tys. zł w 2012 r. i 7 692,0 tys. zł w 2013 r. Zostały one wykonane: w 95,6% w 2011 r., w 70,4% w 2012 r. i w 37,9% w I półroczu 2013 r. Planowane nakłady były niewystarczające w stosunku do szacowanych potrzeb. Nakłady poniesione w 2011 r. stanowiły 32,4% potrzeb remontowych, konserwacyjnych i modernizacyjnych 56,0% w 2012 r. i 25,2% w 2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 192-200)

Kanclerz wyjaśnił, że teren Akademii wraz z zabudową został wpisany do rejestru zabytków, co oznacza, że na prace remontowe, przebudowy i budowy AWF musi posiadać dokumentację uzgodnioną pod względem konserwatorskim, a do przeprowadzenia tych prac musi stosować droższe materiały. Generuje to wysokie koszty eksploatacyjne i remontowe. AWF stara się pozyskiwać dotacje z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Ministerstwa Sportu i Turystyki oraz w miarę możliwości finansowych również z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Ponadto wiele remontów wykonywanych jest przez zatrudnionych pracowników zgodnie z posiadanymi uprawnieniami. Ze względu na ograniczone środki finansowe remonty wykonywane są sukcesywnie w zależności od ich pilności.

(dowód: akta kontroli str. 201-223)

Wydatki związane z przeprowadzaniem kontroli przewodów kominowych w okresie objętym kontrolą wyniosły 12,5 tys. zł. Pozostałe kontrole okresowe obiektów i instalacji były wykonywane we własnym zakresie przez inspektorów nadzoru budowlanego zatrudnionych przez AWF.

(dowód: akta kontroli str. 201)

2.1.5. W latach 2011–2013 budynki AWF nie były poddawane kontroli przez organy nadzoru budowlanego oraz przez straż pożarną. Kontrole takie zostały przeprowadzone w październiku 2013 r. na zlecenie NIK¹⁵. W protokole oględzin

¹⁵ Kontrole przeprowadzone na zlecenie NIK na podstawie art. 12 pkt 3 ustawy o NIK.

budynku akademika męskiego sporządzonym przez Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego¹⁶ nie stwierdzono zagrożenia bezpieczeństwa ludzi i mienia. Stwierdzono jednocześnie, że schody zewnętrzne od strony wschodniej (tzw. ogrodowej) posiadały miejscowe uszkodzenia oraz nie miały balustrad i poręczy, a na poziomie piwnic budynku stwierdzono ubytki spoiwa między ceglami, ubytki w betonowej posadzce oraz miejscowe ubytki izolacji termicznej przewodów instalacyjnych.

(dowód: akta kontroli str. 113-116, 134-136, 148-150, 164-166, 177-179, 224-225)

Kanclerz wyjaśnił, że schody zewnętrzne nie miały balustrad i poręczy, gdyż zostały zdemontowane przez pracowników AWF w celu zamontowania nowej konstrukcji, zaś uszkodzenia mogły powstać w wyniku zwykłej eksploatacji budynku lub dewastacji przez mieszkańców oraz zostaną niezwłocznie usunięte.

(dowód: akta kontroli str. 144-145, 267)

2.2. Dokumentacja budowy

AWF nie posiada kompletnej dokumentacji (brak pierwotnej dokumentacji budowlanej) związanej z budynkami objętymi kontrolą, o której mowa w art. 60 i 63 ustawy Prawo budowlane. Jak wyjaśnił Kanclerz, pierwotna dokumentacja techniczna wraz ze wszelkimi uzgodnieniami i pozwoleniami prawdopodobnie zaginęła w latach 1939–1945.

(dowód: akta kontroli str. 114-116, 134-136, 148-150, 164-166, 177-179, 267)

2.3. Książka obiektu budowlanego

Akademia prowadziła książki obiektu budowlanego dla budynków objętych kontrolą według wzoru oraz w sposób zgodny z wymogami określonymi w § 3-6 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie książki obiektu budowlanego¹⁷.

(dowód: akta kontroli str. 114-116, 134-136, 148-150, 164-166, 177-179)

2.4. Zgłaszanie robót remontowych do organu administracji architektoniczno-budowlanej, wykonywanie robót remontowych na podstawie pozwolenia na budowę

Prowadzone w latach 2011–2013 roboty remontowe (remont pływalni i termomodernizacja Sali Senackiej budynku głównego) były wykonywane po uzyskaniu pozwoleń na budowę. W pozostałych budynkach objętych kontrolą nie przeprowadzano robót remontowych lub prac budowlanych wymagających pozwolenia na budowę.

(dowód: akta kontroli str. 114-116, 134-136, 148-150, 164-166, 177-179)

2.5. Zmiana sposobu użytkowania budynku

W latach 2011–2013 (do czasu zakończenia kontroli) nie nastąpiła zmiana sposobu użytkowania budynków objętych kontrolą.

(dowód: akta kontroli str. 114-116, 134-136, 148-150, 164-166, 177-179)

2.6. Realizacja wybranych obowiązków przez właścicieli lub posiadaczy zabytków

Budynki Akademii w 2001 r. zostały wpisane do rejestru zabytków prowadzonego przez Stołecznego Konserwatora Zabytków¹⁸. Na prowadzone w okresie objętym kontrolą prace remontowe w budynku głównym i pływalni uzyskano pozwolenie

¹⁶ Protokół IIIOT/918/2013 z 3 października 2013 r.

¹⁷ Dz.U. Nr 120, poz. 1134.

¹⁸ Wpis pod nr A-69 (obecnie A-11).

Stołecznego Konserwatora Zabytków¹⁹. W latach 2011–2013 nie wykonywano innych robót konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych wymagających pozwolenia Stołecznego Konserwatora Zabytków.

(dowód: akta kontroli str. 114-116, 134-136, 148-150, 164-166, 177-179)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- niewykonywanie w ramach kontroli pięcioletniej pomiarów ochrony przeciwporażeniowej i pomiarów stanu izolacji instalacji elektrycznej w budynku głównym, akademiku męskim, hali gier i pływalni, wbrew art. 62 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo budowlane,
- nieprzeprowadzenie w latach 2011–2012 badania instalacji gazowej budynku głównego, co było niezgodne z art. 62 ust. 1 pkt 1 lit. c ustawy Prawo budowlane,
- nierealizowanie niektórych zaleceń wynikających z okresowych przeglądów stanu technicznego budynku.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości działalność jednostki w badanym zakresie.

3. Realizacja obowiązków w zakresie ochrony przeciwpożarowej

3.1 Opracowanie i wdrożenie instrukcji bezpieczeństwa przeciwpożarowego

Opis stanu
faktycznego

3.1.1. Dla dwóch z pięciu objętych kontrolą budynków²⁰ nie opracowano instrukcji bezpieczeństwa pożarowego, co było niezgodne z § 6 ust. 1 Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów²¹. W pozostałych budynkach²² instrukcje zostały opracowane i wdrożone. Były one przechowywane w miejscach dostępnych dla ekip ratowniczych, zgodnie z § 6 ust. 9 rozporządzenia w sprawie ochrony ppoż.

(dowód: akta kontroli str. 114-116, 134-136, 148-150, 164-166, 177-179, 226-231)

W instrukcji bezpieczeństwa pożarowego akademika męskiego nie zawarto planów obiektów, wymaganych w § 6 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia w sprawie ochrony ppoż. Pozostałe instrukcje zawierały elementy wymienione w § 6 ust. 1 pkt 1-9 rozporządzenia.

(dowód: akta kontroli str. 136)

Wbrew wymogowi określone w § 6 ust. 7 rozporządzenia w sprawie ochrony ppoż. instrukcje bezpieczeństwa pożarowego dla akademika męskiego (ostatnia aktualizacja 24 czerwca 2010 r.), hali lekkoatletycznej (ostatnia aktualizacja 13 czerwca 2010 r.) oraz hali gier zespołowych (ostatnia aktualizacja 24 czerwca 2010 r.) nie były poddawane okresowej, wykonywanej co najmniej raz na 2 lata, aktualizacji.

(dowód: akta kontroli str. 114-116, 134-136, 148-150, 164-166, 177-179, 226-231)

Kanclerz wyjaśnił, że instrukcje bezpieczeństwa pożarowego nie zostały wykonane oraz nieaktualizowano obecnie posiadanych instrukcji w związku z brakiem środków finansowych. Ponadto Kanclerz wyjaśnił, że aktualizację instrukcji dla hali gier, hali lekkoatletycznej oraz akademika męskiego AWF wykona w 2014 r., dostosowując

¹⁹ Decyzja Nr 2185N/10 z 8 października 2010 r. oraz Nr 893N/09 z 5 czerwca 2009 r.

²⁰ Nie opracowano instrukcji bezpieczeństwa przeciwpożarowego dla budynku głównego i pływalni.

²¹ Dz.U. Nr 109 poz. 719. Dalej rozporządzenie w sprawie ochrony ppoż.

²² W kwietniu 2007 r. wdrożono instrukcję bezpieczeństwa przeciwpożarowego dla akademika męskiego, w czerwcu 2010 r. dla hali lekkoatletycznej oraz dla hali gier.

do obowiązujących przepisów oraz zostaną sporządzone instrukcje dla budynku głównego i pływalni.

(dowód: akta kontroli str. 257)

3.2 Szkolenia z zakresu bezpieczeństwa pożarowego

Pracownicy AWF zostali zapoznani z przepisami przeciwpożarowymi, ukończyli szkolenia z zakresu ochrony przeciwpożarowej, a także potwierdzili znajomość instrukcji bezpieczeństwa przeciwpożarowego stosownie do art. 4 ust 1 pkt 6 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej²³.

(dowód: akta kontroli str. 232-234)

3.3 Zapewnienie odpowiednich warunków ewakuacji

Warunki ewakuacji i ochrony przeciwpożarowej budynku akademika męskiego przy ul. Marymonckiej 34 w Warszawie zostały ocenione w trakcie wykonanej na zlecenie NIK 4 oraz 7 października 2013 r. kontroli Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej. W jej wyniku ustalono, że budynek spełniał wymogi określone w § 15 rozporządzenia w sprawie ochrony ppoż. w zakresie dostatecznej liczby wyjść ewakuacyjnych, ich długości, szerokości oraz wymogów co do ilości i sposobu rozmieszczenia sprzętu ppoż. w budynku (§33 rozporządzenia o ochronie ppoż.). Dostęp do urządzeń gaśniczych nie był utrudniony.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- niespełnianie przez hydranty przeciwpożarowe zewnętrzne wymagań dotyczących wydajności oraz ciśnienia hydrodynamicznego,
- brak aktualizacji oraz nierzetelne prowadzenie (brak planów obiektów) instrukcji bezpieczeństwa pożarowego;
- brak aktualnego protokołu z przeglądu i czynności konserwacyjnych, potwierdzającego sprawność techniczną instalacji elektrycznej, aktualnego protokołu z przeglądu i czynności konserwacyjnych instalacji piorunochronnej, protokołu potwierdzającego sprawność techniczną przeciwpożarowego wyłącznika prądu, protokołu potwierdzającego sprawność techniczną instalacji oświetlenia awaryjnego,
- niepodłączenie systemu sygnalizacji pożarowej do monitoringu PSP,
- nieprzeprowadzenie praktycznego sprawdzenia warunków ewakuacji (próbna ewakuacja) co najmniej raz na rok dla obiektu, w którym cyklicznie zmienia się jednocześnie grupa powyżej 50 użytkowników.

(dowód: akta kontroli str. 235-240)

Również w pozostałych objętych kontrolą budynkach, tj. w budynku głównym, hali gier, hali lekkoatletycznej oraz pływalni w latach 2011–2013 nie dokonywano praktycznego sprawdzenia warunków ewakuacji, co było niezgodne z § 17 ust. 2 rozporządzenia w sprawie ochrony ppoż.

(dowód: akta kontroli str. 114-116, 134-136, 148-150, 164-166, 177-179, 258)

Kanclerz wyjaśnił m.in., że: „Zgromadzenie wody wiąże się z koniecznością budowy zbiornika przeciwpożarowego oraz adaptacji istniejącego basenu pływackiego na potrzeby zabezpieczenia przeciwpożarowego. Uczelnia posiada dokumentację na wymianę zarówno sieci wodociągowej i hydrantów zewnętrznych oraz na instalację do czerpania wody z niecki basenowej. Plany obiektów i instrukcje bezpieczeństwa (...) będą sukcesywnie aktualizowane. W obiektach tych zostanie przeprowadzona próbna ewakuacja we współpracy ze Strażą Pożarną w roku 2014 po skompletowaniu pełnej dokumentacji bezpieczeństwa pożarowego. Droga pożarowa od ul. Marymonckiej jest w pełni dostępna ew. dodatkowe wymagania wskazane po

²³ Dz.U. z 2009 r., Nr 178, poz. 1380 ze zm.

kontroli zostaną zrealizowane przez Uczelnię. Braki w zakresie aktualnych przeglądów instalacji zostaną uzupełnione.”

(dowód: akta kontroli str. 241-254, 267)

W związku z ustaleniami kontroli Komendant Miejski Państwowej Straży Pożarnej wydał 4 listopada 2013 r. dwie decyzje: nakazującą podłączenie systemu sygnalizacji pożarowej do monitoringu PSP w terminie do 31 grudnia 2013 r.²⁴ oraz nakazującą w terminie do 31 stycznia 2014 r. zaktualizowanie i wdrożenie instrukcji bezpieczeństwa pożarowego, przeprowadzenie praktycznego sprawdzenia warunków ewakuacji w terminie do 31 grudnia 2013 r., przeprowadzenie okresowej kontroli instalacji elektrycznej, instalacji piorunochronnej, przeprowadzenie przeglądu technicznego i czynności konserwacyjnych przeciwpożarowego wyłącznika prądu oraz instalacji oświetlenia awaryjnego w terminie do 31 stycznia 2014 r.²⁵

Komendant Miejski PSP wydał 5 listopada 2013 r. postanowienie o nałożeniu grzywny na AWF w celu przymuszenia²⁶ w wysokości 2 tys. zł z powodu uchylenia się AWF od wykonania obowiązku określonego w tytule wykonawczym MZ 5591/7278/10 z 11 października 2010 r., dotyczącego zapewnienia spełniania przez hydranty przeciwpożarowe zewnętrzne wymagań wydajności oraz ciśnienia hydrodynamicznego.

(dowód: akta kontroli str. 271-278)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności AWF w wyżej podanym zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości polegające na:

- nieopracowaniu instrukcji bezpieczeństwa pożarowego dla budynku głównego i pływalni oraz niepoddawaniu okresowej aktualizacji co najmniej raz na 2 lata instrukcji bezpieczeństwa pożarowego dla akademika męskiego, hali lekkoatletycznej oraz hali gier zespołowych, co było niezgodne z § 6 ust. 1 i 7 rozporządzenia w sprawie ochrony ppoż.,
- niewykonaniu obowiązku nakazanego w tytule wykonawczym MZ 5591/7278/10 z 11 października 2010 r. wydanym przez KM PSP dotyczącego zapewnienia spełniania przez hydranty przeciwpożarowe zewnętrzne wymagań wydajności oraz ciśnienia hydrodynamicznego;
- niewykonaniu przeglądu i czynności konserwacyjnych potwierdzających sprawność techniczną instalacji elektrycznej, przeglądu i czynności konserwacyjnych instalacji odgromowej, badania potwierdzającego sprawność techniczną przeciwpożarowego wyłącznika prądu, badania potwierdzającego sprawność techniczną instalacji oświetlenia awaryjnego, co było niezgodne z § 4 ust. 1 pkt 2; §3 ust. 2 i 3 oraz §4 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia w sprawie ochrony ppoż.,
- niepodłączeniu systemu sygnalizacji pożarowej PSP do stacji monitoringu pożarowego, co było niezgodne z art. 5 ustawy o ochronie przeciwpożarowej oraz §13 ust. 4 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych²⁷,
- niesprawdzeniu praktycznych warunków ewakuacji co najmniej raz na rok w obiektach objętych badaniem, w których cyklicznie zmienia się jednocześnie grupa powyżej 50 użytkowników, co było niezgodne z §17 ust. 2 i 4 rozporządzenia w sprawie ochrony ppoż.

²⁴ Decyzja MZ 5580/1009-12/13/7145/13.

²⁵ Decyzja MZ 5580/1009-12/12/7144/13.

²⁶ Postanowienie MZ 5591/1009-12/14/7188/13.

²⁷ Dz.U. Nr 124, poz. 1030.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność jednostki w badanym zakresie

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli²⁸, wnosi o:

- 1) bieżące realizowanie zaleceń wynikających z okresowych kontroli stanu technicznego budynków,
- 2) przeprowadzenie pomiarów ochrony przeciwporażeniowej i pomiarów stanu izolacji instalacji elektrycznej dla budynku głównego, hali gier oraz pływalni,
- 3) podjęcie działań w celu dostosowania urządzenia piorunochronnego budynku głównego i pływalni do obowiązujących przepisów,
- 4) opracowanie instrukcji bezpieczeństwa pożarowego dla budynku głównego i pływalni,
- 5) poddanie okresowej aktualizacji instrukcji bezpieczeństwa pożarowego dla hali lekkoatletycznej oraz hali gier zespołowych,
- 6) usunięcie nieprawidłowości stwierdzonych podczas kontroli przeprowadzonej na zlecenie NIK przez straż pożarną w terminie i zakresie wskazanym w decyzji wydanej przez KM PSP.
- 7) dokonanie sprawdzenia warunków ewakuacji dla wszystkich budynków objętych kontrolą NIK.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, grudnia 2013 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie

Kontroler
Jarosław Pasztaleniec
gł. specjalista k.p.

²⁸ Dz.U. z 2012 r., poz.82 ze zm.